

Stimate domnule Președinte,

Mă adresez dumneavoastră, prin această scrisoare, considerând că este un gest de normalitate și transparență într-un stat democratic. La fel ca și până acum, sunt dispus să prezint deschis Parlamentului României, care m-a investit cu încredere atunci când am fost nominalizat să ocup această demnitate, toate detaliile referitoare la activitatea Serviciului.

Pe fondul dezbaterii publice pe tema protocoalelor de colaborare, simt nevoia să reafirm câteva lucruri.

Ce sunt aceste protocoale despre care se vorbește atât de mult? Așa cum am mai explicat, și în ultima declarație publică, dar și în februarie 2017, la Comisia de control a SRI, aceste protocoale au fost mult timp instrumentul tradițional de punere în aplicare a legii, un instrument care a ajuns să fie folosit pentru foarte multe domenii. Constatând că putem să punem în aplicare legea direct și fără acest instrument, fără să afectăm metodologia de lucru și fără să subminăm în vreun fel asigurarea securității naționale, am dispus un audit intern referitor la toate aceste protocoale de colaborare cu alte instituții. Am hotărât imediat, încă din februarie 2017, denunțarea tuturor protocoalelor care nu sunt impuse explicit de lege sau hotărâri ale CSAȚ. Acest gest demonstrează buna-credință a instituției pe care o conduc cu privire la activitatea sa.

Cu acest prilej, am denunțat protocoalele cu parchetele și instituțiile din justiție. În prezent, nu mai există în vigoare niciun protocol care să poată fi asociat cu înfăptuirea justiției în România. Serviciul Român de Informații nu are legătură cu

activitățile de înfăptuire a justiției și nu se implică în acest domeniu – atribuțiile sale legale fiind respectate întocmai.

Săptămâna trecută au apărut în spațiul public informații despre două protocoale, semnate în timpul mandatului meu, despre care s-a speculat fie că ar fi ilegale, fie că se referă la activități prin care Serviciul se implică în activitatea judiciară. O privire atentă atât asupra cadrului legal, cât și asupra conținutului acestor acte arată că nu se poate pune problema nici de ilegalități, nici de interferențe în zona de justiție. Ambele documente de cooperare au fost semnate în decembrie 2016. De ce atunci? Pentru ca activitatea SRI să fie pusă în acord cu deciziile Curții Constituționale (inclusiv Decizia nr.51/2016), prin OUG nr.6/2016 s-a prevăzut că stabilirea condițiilor concrete de acces la sistemele tehnice ale Centrului Național de Interceptare a Comunicațiilor al organelor judiciare se realizează prin protocoale de cooperare încheiate de Serviciul Român de Informații cu Ministerul Public, Ministerul Afacerilor Interne, precum și cu alte instituții în cadrul cărora își desfășoară activitatea, în condițiile art. 57 alin. (2) din Codul de Procedură Penală, organe de cercetare penală speciale.

Primul este un protocol neclasificat, care reglementează accesul organelor de urmărire penală la infrastructura tehnică a SRI. Acesta este încă în vigoare, iar el nu presupune nicio formă de implicare a SRI în activitatea Parchetelor. Toate aceste lucruri le-am adus la cunoștință Comisiei de control a activității SRI. De asemenea, și președinta Înaltei Curți de Casație și Justiție, care are atribuții de verificare a modalității de punere în executare a acestui protocol, a fost notificată cu privire la existența sa și la măsurile întreprinse pentru implementare în condițiile legii.

Al doilea protocol, cel clasificat, reglementa modalitatea prin care SRI coopera cu Ministerul Public exclusiv pe **infrațiunile privind securitatea națională** (prevăzute în titlul 10 din Codul de Procedură Penală) și infrațiunile de terorism. Ca să fim foarte clari, acest protocol clasificat a fost impus de Legea de organizare și funcționare a SRI. OUG 6/2016 ne-a impus să semnăm protocoale cu instituțiile statului pentru exercitarea atribuțiilor noastre. Organele de cercetare penală speciale efectuează acte de urmărire penală numai în condițiile art. 55 alin. (5) și (6), din Codul de Procedură Penală. **SRI poate face, potrivit Legii, cercetare penală specială doar în cazul infrațiunilor la adresa securității naționale și infrațiunilor de terorism** prevăzute la titlul X din Codul Penal, din dispoziția procurorului DIICOT) exclusiv prin punerea în aplicare a mandatelor de supraveghere tehnică. Aspect de la sine înțeles întrucât chiar nu putem folosi

echipele de filaj ale poliției în activități de contraspionaj sau contraterorism. Deci, nici în acest caz nu era vorba de interferențe asupra actului de justiție – ci doar de colaborare în domenii strict delimitate, ușor de verificat, esențiale pentru securitatea națională. Fac această precizare pentru că au existat speculații legate de intențiile din spatele acestui document.

Ulterior, la fel cum am făcut cu toate protocoalele care aveau sau ar fi putut să aibă legătură cu justiția, l-am denunțat și pe acesta. De ce l-am denunțat? Cum am subliniat deja, auditul intern ne-a arătat că putem să ne exercităm atribuțiile, în baza legii, și fără aceste protocoale, asigurând securitatea națională a României. Este un proces de transparență și de normalitate pe care eu l-am inițiat chiar dacă legea nu ne obliga la acest lucru.

Demersul meu de denunțare a tuturor protocoalelor la care s-a făcut referire în spațiul public vine din determinarea de a elimina odată pentru totdeauna toate suspiciunile legate de implicarea Serviciului Român de Informații în actul de justiție. Această determinare nu este nouă. De când sunt director, am ordonat auditul cu privire la existența protocoalelor înainte ca subiectul să fie temă publică, am denunțat voluntar protocoalele care aveau legătură cu înfăptuirea justiției în România și am început procesul de declasificare a acestora.

Ca director al SRI, voi clarifica public astfel de aspecte de câte ori va fi nevoie, inclusiv în cadrul Comisiei de control a SRI. Nu am nimic de ascuns și voi continua procesul de declasificare a tuturor actelor referitoare la colaborarea din trecut referitoare la administrarea justiției.

Domnule Președinte,

Dincolo de această acțiune, însă, este nevoie de un pas în plus, care ține de dezbateră publică a unui cadru legal modernizat, acceptat de toate forțele politice din România, referitor la activitatea Serviciului Român de Informații. Îmi exprim speranța că, în perioada următoare, cu sprijinul dumneavoastră, va începe această dezbateră publică și se va ajunge la un larg consens referitor la modul în care trebuie să arate principalul serviciu de informații al României și care sunt, conform legii, limitele acționale ale acestuia.

SRI trebuie perceput ca o structură apolitică respectată, echilibrată și eficientă în protejarea drepturilor și libertăților cetățenilor, în asigurarea securității naționale și în consolidarea parteneriatelor externe, menite să susțină interesele naționale ale României.

Agresivitatea și dinamica factorilor interni și externi care afectează mediul de securitate național fac și mai dificilă misiunea ofițerilor noștri. Profilul hibrid al agresiunilor, fie că vorbim de terorism, atacuri cibernetice, criminalitate economico-financiară etc., obligă Serviciul să își adapteze instrumentele și normele după care să își desfășoare activitatea. În acest context complicat, modul de îndeplinire a misiunilor ce revin Serviciului este suplimentar și sever afectat de agresiuni îndreptate împotriva instituției, ca parte a atacării a însuși sistemului de apărare a statului. Acestea pun sub semnul întrebării legitimitatea tuturor acțiunilor noastre și duc la dezangajarea și demotivarea ofițerilor de informații, având drept efect diminuarea eficacității și eficienței suportului pentru protejarea și promovarea valorilor constituționale ale statului de drept.

În acest sens, am speranța că membrii Parlamentului României își vor consolida cu bună-credință eforturile de clarificare legislativă cu privire la atribuțiile și rolul Serviciului Român de Informații în statul român, pentru ca niciun dubiu cu privire la activitatea sa să nu mai planeze în viitor. Noi, ca instituție implicată în activitățile de asigurare a securității naționale, nu avem atribuții legate de legiferare – rolul nostru ține, așa cum este firesc într-o democrație, de punerea în aplicare a legislației specifice și a mandatului primit din partea decidenților, prin hotărâri mandatorii sau documente programatice cu valență strategică. Prin urmare, apreciem orice demers nu doar de clarificare, dar și de întărire legislativă pentru viitor.

În încheiere îmi manifest convingerea că, împreună, vom putea depune toate eforturile pentru ca România să devină un stat mai puternic, mai prosper, mai sigur.

Vă mulțumesc.

Cu deosebită stimă,

Eduard Hellvig

Directorul Serviciului Român de Informații